

ЗАКОН О ТРГОВИНИ

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом се уређује трговина, подела трговине, услови за обављање трговине, развој трговине, заштита тржишта, непоштена тржишна утакмица, као и надзор.

Трговина се врши под условима и на начин уређен овим законом и другим прописима којима се уређују промет робе и услуга, као и добрим пословним обичајима и пословним моралом.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази у смислу овог закона имају следеће значење:

- 1) **промет** – све активности набавке и продаје робе и услуга на тржишту;
- 2) **тржиште** – институционално уређени односи између субјеката понуде и тражње у циљу промета робе и услуга;
- 3) **продајни објекат** – простор који чини јединствену физичку, функционалну и техничко-технолошку целину, који има намену или могућност обављања трговине, трајног или привременог грађевинског карактера, затвореног или отвореног типа (продајни плац, бокс или сл.);
- 4) **продајно место** – место на којем се обавља трговина у складу са прописима, и то продајни објекат или друго место ван продајног објекта на којем је предвиђено, одобрено или прописано обављање трговине;
- 5) **становништво** – физичка лица која привремено или трајно бораве на подручју Републике Србије;
- 6) **пословни купац** – правна лица и предузетници који купују робу, односно услуге ради обављања своје делатности;
- 7) **финални купац** – физичко лице које купује робу, односно услугу, ради финалне потрошње;
- 8) **финална потрошња** – коришћење употребне вредности робе или услуге, ради задовољавања личних потреба потрошача, односно његовог домаћинства;
- 9) **конкурент** – трговац који на истом тржишту продаје робу или услугу, која је по својим особинама, намени и цени, замењива са робом или услугом другог трговца;
- 10) **стручни проценитељ** – судски вештак или стручна установа (институт, факултет, стручна организација) који поседују одговарајућа стручна знања из релевантне области;

11) **контрола** – радње у поступку инспекцијског надзора које се предузимају код трговца, у продајном објекту или другом месту обављања трговине;

12) **тржишни надзор** - активности и мере које спроводе државни органи и други имаоци јавних овлашћења, да би обезбедили усаглашеност робе и услуга у промету са условима утврђеним овим законом и посебним прописима.

II ТРГОВИНА

1. Појам трговине

Појам

Члан 3.

Трговина је скуп активности промета робе, односно услуга (у даљем тексту: роба/услуге) у циљу остваривања добити, као и другог друштвено-економског ефекта.

2. Начела трговине

Начело слободне трговине

Члан 4.

Трговина се обавља слободно на тржишту.

Забрањена су ограничења слободе обављања трговине супротна закону.

Начело равноправности и забране дискриминације

Члан 5.

Трговци су равноправни и имају једнак правни положај на тржишту.

Забрањен је сваки облик дискриминације у погледу услова за обављање трговине или других облика нарушавања равноправности трговаца на тржишту, супротан закону.

Начело јединственог тржишта

Члан 6.

Тржиште Републике Србије је јединствено и целовито.

Изузетно, дозвољени су акти или радње у складу са законом, усмерени на подстицање регионалног развоја неразвијених подручја, за одређене социјално угрожене категорије становништва, за производњу и промет робе/услуга које су од егзистенцијалног значаја за становништво, као и за развој одређених делатности које су од посебног јавног интереса, односно заштите одређених добара од посебног значаја.

Начело поштења

Члан 7.

Трговци су дужни да у тржишној утакмици поступају поштено, на начин који није усмерен на доношење штете другим трговцима, односно купцима, као и јавном интересу, а у складу са пословним моралом и добрим пословним обичајима.

Начело стабилности и снабдевености

Члан 8.

Сви учесници на тржишту су дужни да на одговарајући начин и у складу са својим могућностима, обезбеде услове за одржавање стабилности и снабдевености тржишта, нарочито у погледу робе/услуга од егзистенцијалног значаја за становништво.

Начело сразмерности

Члан 9.

Државни органи и организације које су законом и другим прописима овлашћени да доносе акте или предузимају радње ограничења трговине, као и у пословима тржишног надзора, дужни су да у погледу обима, начина, услова и трајања тих ограничења, односно обављања надзора, поступају сразмерно разлозима за ограничење, односно са циљем тржишног надзора.

Начело сарадње

Члан 10.

У пословима тржишног надзора, сви надлежни државни органи и имаоци јавних овлашћења су дужни да међусобно сарађују у обављању послова надзора.

3. Трговац

Појам

Члан 11.

Својство трговца у смислу овог закона, имају правна лица и предузетници који обављају трговину.

Својство трговца у смислу овог закона могу да имају и физичка лица, ако овим законом или посебним прописом није другачије прописано, и то:

1) пољопривредници, регистровани у складу са прописима којима се уређује пољопривреда, у погледу пољопривредних производа који су предмет регистрације;

2) лица која у складу са посебним прописима пружају услуге уз новчану накнаду (тзв. слободне професије);

3) остала физичка лица, у погледу продаје сопствених половних ствари, рукотворина, уметничких и занатских производа домаће радиности, осим пољопривредних и прехрамбених производа.

II ПОДЕЛА ТРГОВИНЕ

1. Основна подела

Основна подела

Члан 12.

Трговина се дели на трговину на велико и трговину на мало.

Трговина на велико

Члан 13.

Трговина на велико (велепродаја, велетрговина) је продаја робе/услуга трговцима када купују ради даље продаје, као и произвођачима и другим пословним купцима ради обављања њихове делатности.

Трговина на мало

Члан 14.

Трговина на мало (малопродаја) је продаја робе/услуга финалним купцима, ради финалне потрошње.

2. Подела према месту трговине

Трговина у продајном објекту

Члан 15.

Трговина се по правилу обавља у продајном објекту, у различитим трговинским форматима.

Трговински формати су организационо-технички облици обављања трговине, који имају специфичну стратегију продаје према купцима и конкурентима (нпр. супермаркет, хипермаркет, дисконти, трговински центри, *cash and carry* центри и др.).

Министар надлежан за послове трговине (у даљем тексту: министар) ближе уређује класификацију трговинских формата.

Трговина ван продајног објекта

Члан 16.

Трговина може да се обавља и ван продајног објекта.

Трговина на мало може да се обавља ван продајног објекта, и то као:

- 1) даљинска трговина на мало;
- 2) трговина личним нуђењем;
- 3) остала трговина на мало ван продајног објекта.

Даљинска трговина на мало

Члан 17.

Даљинска трговина на мало је продаја робе/услуга коју трговац врши понудом путем средстава комуникација, финалном купцу који је физички удаљен, односно без његовог непосредног присуства.

Даљинска трговина на мало је нарочито електронска трговина, каталожска продаја, као и ТВ продаја, трговина путем поште, штампаних пошиљки, рекламних материјала са наруџбеницом, телефона, текстуалних или мултимедијалних порука у мобилној телефонији, аутомата, као и других облика даљинске трговине.

Електронска трговина се уређује посебним законом.

Трговина личним нуђењем

Члан 18.

Трговина личним нуђењем је трговина на мало коју обавља трговац тако што нуди робу или услугу путем непосредне понуде потенцијалном финалном купцу који није тражио да му се учини понуда, а који је лично присутан на месту понуде, ван продајног објекта.

Трговина личним нуђењем је нарочито:

- 1) делатност путујућих трговаца, која се обавља „од врата до врата“;
- 2) на посебно организованим промотивно-продајним скуповима које је трговац организовао позивањем на било који начин (оглашавањем, личним позивањем, промовисањем и сл.);
- 3) из торбе или друге преносне опреме (тзв. торбарење, колпортери и сл.);
- 4) путем личног позивања потенцијалног финалног купца.

Трговина личним нуђењем се обавља у примерено доба дана и на такав начин да се спречи узнемиравање лица према којима је усмерена понуда.

Трговац је дужан да пријави трговину личним нуђењем надлежном органу јединице локалне самоуправе пре него што почне да је обавља на њеном подручју, као и да је одјави, пошто је оконча.

Пуномоћник у трговини личним нуђењем

Члан 19.

Трговина личним нуђењем може да се обавља преко пуномоћника, који не мора да испуњава услове за трговца у складу са овим законом.

Трговац који обавља трговину личним нуђењем преко пуномоћника издаје пуномоћнику посебно пуномоћје, оверено и потписано од стране овлашћеног лица властодавца, које нарочито садржи име и лични број пуномоћника, пословно име властодавца, као и обим и границе овлашћења у погледу робе/услуга која је предмет промета, периода важења пуномоћја, подручја на којем се обавља трговина личним нуђењем, као и друге потребне податке.

Пуномоћник из става 1. овог члана је дужан да у сваком тренутку носи са собом изворник пуномоћја, као и да га на захтев лица којима се обраћа у трговини личним нуђењем пружи на увид.

Остала трговина на мало ван продајног објекта

Члан 20.

Остала трговина на мало ван продајног објекта је трговина на мало:

- 1) која се обавља у привременим и преносним објектима типа киоска, тезге, штанда или на другим релативно фиксним средствима или опреми;
- 2) са покретних средстава или опреме (амбулантна трговина).

Трговина из става 1. тачка 1) овог члана се обавља само на продајном месту, одређеном или одобреном актом надлежног органа локалне самоуправе, у складу са посебним прописима.

Ако се трговина из става 1. тачка 2) овог члана обавља личним нуђењем, на њу се примењују одредбе овог закона које се односе на трговину личним нуђењем.

3. Посебне тржишне институције

Појам и подела

Члан 21.

Посебне тржишне институције су посебни, уређени облици тржишта који организују сусрет продаваца и купаца робе, у циљу њихове продаје или промоције.

Посебне тржишне институције су:

- робна берза;
- сајам, остале привредне изложбе и традиционалне манифестације;
- пијаца и велетржница;
- аукцијска кућа и јавно надметање.

Посебне тржишне институције не могу да учествују у промету чији су организатори.

Министар ближе уређује посебне услове трговине прописане за посебне тржишне институције из става 2. овог члана, у складу са одредбама чл. 23. до 28. овог закона.

Робна берза

Члан 22.

Робна берза је посебна тржишна институција која организује сусрет купаца и продаваца стандардизоване (фунгибилне) робе.

Робна берза и берзанско пословање се уређују посебним законом.

Сајам

Члан 23.

Сајам је посебна тржишна институција која се бави организовањем сајамских привредних изложби, као и пружањем пратећих услуга, а нарочито изнајмљивања, пројектовања и припремања изложбених места у сајамском простору, складиштења робе или издавање складишног простора, организовања или обављања превоза робе за излагаче, уговара, истошара и паковања робе,

маркетиншких, угоститељских и других услуга у вези са организовањем приредбе.

Сајамска изложба из става 1. овог члана подразумева изложбу робе ограниченог трајања и одређене периодике, на одређеном простору посебне намене (сајамски простор, сајмиште), на којем излагачи представљају своју понуду и упознају заинтересоване купце са робом, односно услугама из своје понуде.

Сајам може да организује и друге културне и спортске приредбе и манифестације.

Сајам је правно лице, регистровано за обављање делатности организације сајамских изложби, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, и које обавља ту делатност на за њу нарочито намењеном сајамском простору (сајмиште).

Остале привредне изложбе и традиционалне манифестације

Члан 24.

Остале привредне изложбе су изложбе робе/услуга, привременог или повремениог карактера, ван сајамског простора, као и на интернету. Традиционалне манифестације су вашари, фестивали и друге манифестације на којима се у склопу културних, музичких, спортских и других друштвених активности, продаје одређена роба, а у складу са обичајима везаним за одвијање тих активности и за то подручје (нпр. «дани» појединих локалних производа, сабори, сеоске славе и сл.)

На организацију привредних изложби из става 1. овог члана, на интернету, сходно се примењују прописи којима се уређује електронска трговина.

Уређивање организације осталих привредних изложби и традиционалних манифестација је у надлежности локалне самоуправе.

Пијаца

Члан 25.

Пијаца је посебна тржишна институција која се бави организовањем трговине на мало, путем уређивања, одржавања и издавања специјализованог простора за обављање пијачне продаје робе, као и пратећих услуга.

Пијачна продаја подразумева продају робе нарочито на тезгама, боксовима или посебним продајним објектима, и то свежих пољопривредних и прехранбених производа, производа домаће радиности и занатских производа, друге робе широке потрошње, као и пружање пратећих услуга.

На пијацама може да се обавља и трговина на велико.

Пијаца је правно лице, регистровано за обављање делатности организације пијачне продаје, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката.

Продају на пијаци обављају трговци.

Пијаца је дужна да:

1) јасно обележи и издвоји пијачни простор од околног простора, као и да видно истакне дане и време одржавања пијачних дана;

2) обезбеди вагу, на којој се врши провера масе купљене робе (контролна вага), да је јасно означи на месту њеног налажења и да омогући лак приступ финалним купцима тој ваги;

3) обезбеди да лица која продају робу на пијаци имају својство трговца;

4) обезбеди услове за присуство и рад надлежних инспекција за све време пијачне трговине.

Актом надлежног органа локалне самоуправе се уређује локација, опремање и одржавање пијаце, начин издавања пијачног простора, радно време и друга питања од значаја за рад пијаце.

Велетржница

Члан 26.

Велетржница је посебна тржишна институција која се бави организовањем трговине на велико, путем уређивања, одржавања и издавања специјализованог простора за излагање и продају воћа, поврћа и других пољопривредних и прехрамбених производа, остале робе широке потрошње, као и пружање пратећих услуга, а нарочито складиштење робе, њена дорада, прерада, паковање и друге услуге у вези са руковањем и превозом.

Велетржница је правно лице, регистровано за обављање делатности организације трговине на велико, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката.

Одредба члана 25. став 5. се односи и на велетржнице.

На велетржници се обавља трговина на велико, а изузетно и трговина на мало под условима који су прописани за пијацу.

Аукцијска кућа

Члан 27.

Аукцијска кућа је посебна тржишна институција која организује промет нестандардизоване робе, за туђ рачун и путем јавног надметања.

Аукцијска кућа је привредно друштво, регистровано за обављање делатности организовања трговине јавним надметањем, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката.

Јавно надметање

Члан 28.

Трговина јавним надметањем је продаја робе купцу који продавцу, поводом његовог јавног позива, истакне повољнију понуду у односу на остале учеснике у надметању.

Трговину јавним надметањем може да обавља сваки трговац, за свој рачун.

У трговини јавним надметањем не примењују се правила о поништају уговора због прекомерног оштећења продавца или купца, осим у случају преваре.

Забрањено је да се учесници у јавном надметању договарају о цени која ће бити понуђена.

Позив на продају је јаван, ако је учињен на начин да за њега може да сазна већи број унапред неодређених лица и ако садржи одређење робе, почетну цену и остале услове продаје.

Јавним надметањем се сматра и надметање између два или више одређених лица, које је продавац позвао да му учине што повољнију понуду, почев од најблажих услова описаних у позиву (надметање прикупљањем понуда).

Правила о јавном надметању ради продаје сходно се примењују и на јавно надметање ради куповине.

Министар ближе прописује начин организације и правила трговине јавним надметањем.

4. Специјализоване услуге у промету робе

Члан 29.

Специјализоване услуге у промету робе су:

1) услуге у непосредној функцији промета робе, а нарочито отпремање, допремање, испорука, складиштење, мерчендајзинг, сортирање и сл. (функционалне услуге);

2) услуге подршке и посредовања у промету робе, а нарочито агенцијске, посредничке, комисионе, услуге берзанског посредовања, контрола квалитета и квантитета робе, осигурање робе, оглашавање, маркетиншко истраживање и сл. (услуге подршке и посредовања).

III УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ТРГОВИНЕ

1. Општи услови за трговину

Услови за обављање трговине

Члан 30.

Трговину могу да обављају лица која имају својство трговца у складу са овим законом.

За обављање трговине морају бити испуњени услови прописани овим законом, као и посебним прописима (хигијенско-санитарни, услови безбедности и здравља на раду, услови заштите животне средине и др.).

Лица из става 1. су дужна да у продајном објекту, односно приликом трговине ван продајног објекта, поседују доказе о својству трговца, односно испуњености услова из става 2. овог члана.

Минимални технички услови

Члан 31.

За обављање трговине морају бити испуњени минимални технички услови, који се односе на:

1) простор, опрему и уређаје;

- 2) спољашње одлике простора;
- 3) начин, опрему и уређаје за складиштење робе;
- 4) врсту робе, односно услуга, према њеним својствима, односно одликама.

Министар ближе прописује минималне техничке услове из става 1. овог члана.

Минимални услови у погледу запослених

Члан 32.

За обављање одређених послова у трговини, с обзиром на њихову сложеност и специфичност робе/услуга које су предмет те трговине, запослени морају да поседују одговарајућа знања и вештине, односно да испуњавају минималне услове у погледу стручне и радне оспособљености.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове радних односа, ближе прописује минималне услове из става 1. овог члана.

Место трговине

Члан 33.

Трговина се редовно обавља нуђењем робе/услуга у продајним објектима.

Трговина се може обављати и ван продајних објеката, у складу са овим законом и посебним прописима.

Својства робе

Члан 34.

Роба стављена у промет мора да испуњава услове здравствене и опште безедности, техничке услове, услове паковања (амбалаже), односно друге услове утврђене овим законом и посебним прописима.

Роба која се након продаје финалном купцу враћа у промет, укључујући робу која је била одузета у склопу надзора који обављају државни органи и други имаоци јавних овлашћења, и која је продата у складу са прописима о царинском, пореском, судском, инспекцијском или другом поступку, има својство половне робе, без обзира да ли је употребљавана, распакована или препакована.

Роба из става 2. овог члана може бити предмет прераде или дораде, ради уподобљавања условима из става 1. овог члана и стављања у промет у својству робе која испуњава прописане услове.

Исправе које прате робу

Члан 35.

Трговац је дужан да поседује исправе о производњи, набавци, превозу, складиштењу и продаји робе (фактура, царинска исправа, отпремница, складишница и сл.), као и исправе којима се потврђује испуњеност услова у погледу својства робе када је то прописано посебним прописима.

Исправе из става 1. морају да прате робу, односно да се налазе у продајном објекту или код трговца у трговини ван продајног објекта.

Исправе из става 1. морају бити у оригиналу или копији, у писаној или електронској форми, и потврђене потписом овлашћеног лица, у складу са законом.

Трговац је дужан да поседује исправе о продаји услуга, као и исправе које према посебним прописима прате пружање одређених услуга.

Цена

Члан 36.

Цена у смислу овог закона јесте новчани износ за који трговац нуди своју робу, односно услугу купцу.

Образовање цена на тржишту је слободно, осим за робу за коју је посебним прописом утврђен другачији начин образовања цена.

Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада) се у условима слободног образовања цена на тржишту, стара да путем мера економске политике обезбеди стабилност тржишта и цена.

Министарство обавља стручне и друге послове у области цена, а нарочито:

1) праћење и анализирање кретања цена појединих производа и услуга од нарочитог значаја за животни стандард становништва;

2) анализирање дејства мера економске политике на ниво цена, односе цена и снабдевеност тржишта, и предлагање мера економске политике за одржавање стабилности тржишта и цена;

3) предлагање привремених мера у случајевима настанка поремећаја у производњи, пружању услуга и промету одређених производа, односно услуга.

Ако је посебним прописом одређено да је Влада овлашћена да утврђује критеријуме за образовање, односно формирање цена, за одређивање цена одређене робе, односно за давање сагласности на цене одређене робе, Влада о тим питањима одлучује на сагласни предлог министарства и министарства надлежног за одговарајућу област.

Евиденција промета

Члан 37.

Трговац је дужан да води евиденцију о набавци, продаји и продајној цени робе, као и друге евиденције о испоруци, односно превозу робе.

Евиденција из става 1. овог члана се води за сваки продајни објекат посебно, а за одређене трговинске формате посебно за поједине продајне целине (одељења) у истом продајном објекту.

За трговину ван продајног објекта, евиденција се води на нивоу целокупног промета тог трговца на тржишту Републике Србије.

У трговини ван продајног објекта, трговац је дужан да пријави министарству место у којем се води евиденција.

Евиденција из става 1. овог члана се води на основу исправа из члана 35. овог закона.

Евиденција из става 1. овог члана се држи у продајном објекту, односно у трговини ван продајног објекта, на месту које се пријави министарству.

Министар ближе прописује садржину, облик и начин вођења евиденције из става 1. овог члана.

Трговина пољопривредним производима и домаћим животињама

Члан 38.

Трговина пољопривредним производима и домаћим животињама, укључујући приплодни материјал, семе и садни материјал, се обавља на откупним местима, пијацама, велетржницама, посебним привредним изложбама (пољопривредне и сточне смотре, изложбе и такмичења), као и на другим продајним местима, у складу са посебним прописима.

Откупно место је специјализована трговина на велико пољопривредним производима и домаћим животињама, у којем се обавља организовани откуп пољопривредних производа и домаћих животиња, од пољопривредних произвођача, ради даље продаје или друге обављања друге делатности пословних купаца.

Министар и министар надлежан за послове пољопривреде, сагласно ближе прописују минималне техничке услове за трговину на откупним местима.

Употреба државних обележја и посебних ознака

Члан 39.

Забрањена је употреба грба, заставе и државног имена Републике Србије као ознака обележавања робе.

Ако ознака која се користи у обележавању робе/услуга, садржи елементе или одлике грба, заставе или државног имена Републике Србије, или упућује на њих, мора да буде истакнута на начин, у облику и функцији којима се не нарушава јавни морал, достојанство и углед државе, а роба/услуга бити у непосредној вези са подручјем Републике Србије.

Посебне ознаке су ознаке посебног својства робе/услуга (нпр. „проверено добро“, „врхунски производ“ и сл.), којима се оне истичу у односу на другу понуду исте врсте.

Услови, начин и критеријуми издавања посебне ознаке се одређују елаборатом, који израђује издавалац посебне ознаке.

Услови издавања посебне ознаке морају бити у непосредној вези са називом ознаке, њеним значењем и обухватом робе на коју може да се односи, адекватни у погледу критеријума и начина издавања, као и проверљиви путем независне контроле.

Издавалац посебне ознаке не може бити трговац предметне робе/услуге.

Министар даје одобрење за издавање ознаке из става 2. овог члана, на основу захтева са описом и изгледом ознаке, као и на елаборат из става 4. овог члана, на основу захтева који подноси издавалац ознаке, водећи рачуна да се тиме неоправдано не наруши равноправност учесника на тржишту.

2. Услови за обављање трговине на мало

Декларација

Члан 40.

Роба у промету мора имати декларацију која садржи податке о називу и врсти робе, произвођачу, земљи порекла, увознику, количини, као и друге податке у складу са посебним прописима.

Декларација се мора налазити на роби, односно на њеном паковању (укључујући привезак, етикету, алкицу, омот), истакнута уочљиво, а у складу са посебним својствима робе.

Изузетно, ако због посебних својстава или природе робе није могуће истаћи декларацију на начин из става 2. овог члана, декларација мора да буде на исправи која прати робу код предаје финалном купцу.

Сви подаци из става 1. овог члана морају бити наведени на јасан, лако уочљив и читљив начин, на српском језику, на ћириличном или латиничном писму, као и на другим језицима у службеној употреби у складу са законом.

Декларација може да садржи и податке на страним језицима.

Истицање цене

Члан 41.

Трговац је дужан да на јасан, несумњив, лако уочљив и читљив начин истакне продајну и јединичну цену робе/услуга која се нуди у трговини на мало.

Продајна цена је укупна, коначна цена по јединици робе, укључујући порез.

Јединична цена је продајна цена обрачуната по јединици мере, као што је килограм, литар, метар, квадратни метар, кубни метар, или друга јединица мере која се уобичајено користи у промету одређене робе.

За робу која се нуди на продају у расутом стању мора бити истакнута само јединична цена.

Јединична цена се не мора истицати ако је једнака продајној цени.

Одредбе ставова 1. до 4. овог члана не примењују се на продају путем јавног надметања, као и на продају уметничких дела и антиквитета.

Министар може одредити робу за коју јединична цена не мора бити истакнута, имајући у виду природу и намену робе, као и могућност изазивања забуне код финалних купаца.

У продајном објекту у којем се обавља трговина на мало поред трговине на велико, трговац је дужан да на уочљив начин јасно истакне најпре продајну (малопродајну) цену, па велепродајну цену за сваку робу коју нуди на продају.

У пружању услуга, трговац је дужан да на видном месту истакне само јединичну цену услуга (нпр. према сату, километру, киловат-сату и сл.), на начин из става 1. овог члана.

Пословно име

Члан 42.

Трговац је дужан да на продајном месту видно истакне пословно име (фирму) или скраћено пословно име.

На продајном објекту, поред података из става 1. овог члана, трговац је дужан да истакне и основне податке о том продајном објекту, и то нарочито врсту трговинског формата, у складу са прописаном класификацијом.

Радно време

Члан 43.

Трговац на мало, самостално одређује радно време у складу са овим законом и посебним прописом.

Трговац на мало је дужан да на јасан, несумњив и лако уочљив начин истакне радно време на продајном објекту, односно другом продајном месту, као и да се у сваком тренутку придржава означеног радног времена.

У случају ванредних промена, прекида или других облика привременог престанка обављања трговине на одређеном продајном месту, трговац је дужан да те измене означи на начин из става 2. овог члана, пре самог престанка.

За поједине трговинске формате, надлежни орган локалне самоуправе може да одреди оквирно радно време, на начин одређивања укупног трајања радног времена, његов временски распоред (дневни, недељни, месечни и годишњи), обавезе држања отвореним појединих продајних објеката (нпр. број продавница по броју становника у насељу, географску покривеност) у току празника и других нерадних дана ради снабдевања становништва неопходном робом (дежурство), и на други начин водећи рачуна о врсти робе која се у њима продаје и потребама потрошача, а нарочито:

1) најкраће трајање и распоред радног времена продавница одређене врсте робе или на одређеним деловима града, односно општине;

2) обавезу рада у одређеном времену у дане државних празника и других нерадних дана за одређене продавнице (дежурство);

3) дане одржавања и радно време пијаца, општинских односно градских сајмова, вашара, изложби и других повремених масовних продаја.

Трговац на мало је дужан да радно време пријави надлежном органу јединице локалне самоуправе, са основним подацима о продајном објекту.

Трговац на мало је слободан да ради прековремено, ако није другачије одређено посебним прописима донетим у складу са овим законом.

Министар може ближе да уреди критеријуме за одређивање оквирног радног времена за поједине трговинске формате из става 4. овог члана.

Продајни подстицаји

Члан 44.

Трговац може да нуди робу/услуге са нарочитим продајним подстицајима (акција, попуст, распродаја, промоција и сл.), односно под повољнијим условима у односу на редовну или претходну понуду, и то нарочито са сниженом ценом, посебним условима продаје, испоруке или

другим погодностима, са обећањем награде, учешћем у наградној игри, пратећим поклонима, односно другим погодностима, у складу са законом.

Продајни подстицаји из става 1. морају да:

1) буду примереног трајања и учесталости, у односу на редовну понуду истог трговца;

2) се односе на одговарајућу количину робе, односно забрањено је да се нуди роба које има у тако малој количини да је очиглено да се тиме намерава привлачење финалних купаца ради навођења на куповину друге робе.

Понуда продајног подстицаја, мора да садржи:

1) одређивање врсте подстицаја (попуст, пратећи поклон, учешће у наградној игри или друга погодност);

2) прецизно и јасно одређење робе/услуге на коју се односи;

3) период важења подстицаја, са назнаком датума почетка и краја важења;

4) све евентуалне посебне услове везане за остваривање права на подстицај;

5) укупне трошкове везане за добијање или преузимање робе, укључујући испоруку, односно све трошкове везане за коришћење одређене услуге;

б) продајну цену током периода важења.

Ако се подстицај односи на попуст или други облик ценовне погодности, поред података из става 3. овог члана, понуда мора да садржи и:

1) упоређење, односно приказивање продајне цене у односу на претходну продајну цену, као и проценат умањења цене;

2) период у којем је важила претходна цена.

На услове из става 4. тачка 1) овог члана, сходно се примењују одредбе закона који уређује оглашавање, које се односе на упоређивање и приказивање цена.

Ваучер, купон или друго легитимационо средство, које се издаје ради остваривања права на подстицај, поред података из става 3. тачке 1) до 5) овог члана, мора да садржи и податке о издаваоцу, као и новчаној вредности или висини попушта.

Ако према природи ствари није могуће истовремено у понуди дати све податке из става 3. тачке 2) до 5) овог члана, трговац је дужан да бесплатно пружи или обезбеди те податке на други начин, а пре куповине робе из те понуде.

3. Посебан услов за одређене трговинске формате

Студија утицаја на структуру тржишта

Члан 45.

Трговински формате (трговински центри, хипермаркети и сл.) чији укупни продајни и складишни простор износи преко 2000 м² бруто површине, морају да испуне услове утврђене студијом утицаја на структуру тржишта (у даљем тексту: студија утицаја).

Студија утицаја нарочито садржи оцену у погледу:

1) интереса потрошача и других купаца за постојање трговинског објекта дате површине и намене;

2) потребе постојања различите структуре трговинских формата и различитих трговинских субјеката на ширем и ужем тржишном подручју;

3) потребе унапређења трговине увођењем нових облика продаје и дистрибуције робе;

4) утицаја на мала и средња предузећа и предузетнике који учествују у трговини на мало на релевантном подручју, након отварања, односно изградње датог трговинског формата.

Студију утицаја израђује научноистраживачка организација из области економије и истраживања тржишта.

Студија утицаја са позитивним мишљењем из члана 47. став 2. тачка б) овог закона, чини саставни део обавезне документације која се прилаже уз захтев надлежном органу ради издавања грађевинске дозволе у складу са прописима који уређују изградњу, за објекте који чине трговински формат из става 1. овог члана.

Ако се трговински формат из става 1. организује у већ изграђеном простору, студија утицаја са позитивним мишљењем представља услов за његов почетак рада.

Министар ближе прописује садржај и начин израде студије утицаја.

IV ЗАШТИТА ТРЖИШТА

Привремене мере заштите тржишта

Члан 46.

У циљу заштите тржишта и обезбеђивања услова за редовно снабдевање потрошача, Влада може одредити привремене мере, у погледу одређене врсте робе, категорије трговаца или потрошача, односно висине цене и других услова трговине, у случају:

1) наступања, односно непосредне опасности наступања озбиљних поремећаја на тржишту у погледу снабдевања робом и услугама од егзистенцијалног значаја за становништво;

2) неопходности очувања производа, сировина и репродукционог материјала од посебног или стратешког интереса за Републику Србију;

3) потребе спровођења обавеза преузетих међународним уговором.

Влада ће одредити привремене мере из става 1. овог члана, сразмерно циљу и очекиваним резултатима мере, као и у трајању разлога за њихово одређивање, а најдуже годину дана, односно најдуже до испуњења обавезе из тачке 3) истог става.

V УНАПРЕЂЕЊЕ ТРГОВИНЕ

Центар за развој трговине

Члан 47.

У Центру за развој трговине (у даљем тексту: Центар) обављају се развојни и стручни послови из области развоја тржишта и трговине.

Центар обавља следеће послове:

1) прати и анализира спровођење усвојених стратешких докумената из области развоја трговине;

2) прикупља податке и прати кретања на тржишту, на подручју Републике Србије и по појединим секторима трговине;

3) припрема стручне основе за израду прописа из области промета робе/услуга;

4) пружа савете и даје мишљења на захтев државних органа и других носилаца јавних овлашћења, о питањима из области стања и развоја тржишта и трговине;

5) установљава и води евиденцију трговинске мреже, ради изградње јединственог географског информационог трговине система Србије (ГИС);

6) даје мишљење на студију утицаја из члана 45. овог закона;

7) даје мишљење на елаборат из члана 39. став 5. овог закона;

8) координира активности на изради и реализацији програма развоја електронске трговине;

9) обавља друге развојне и стручне послове у складу са законом и оснивачким актом.

Послове из става 1. тачке 5), 6) и 7) овог члана, Центар обавља као поверене послове.

Акти из става 1. тачке 6) и 7) се доносе у року од месец дана од дана пријема захтева.

Ако се у року из става 4. овог члана не донесу акти из става 1. тачке 6) и 7), сматра се да је дато позитивно мишљење по захтеву.

Против аката из става 1. тачке 6) и 7), може се изјавити жалба, по којој решава министар.

На оснивање и рад Центра примењују се прописи који уређују јавне агенције, а права оснивача Центра врши министарство.

Размена података

Члан 48.

Центар прикупља, води и прати податке о трговини и трговинској мрежи, а нарочито о њеној структури, ради иницирања и праћења ефеката мера економске политике у области тржишта и трговине, као и друге евиденције у складу са законом.

Трговац је дужан да достави Центру податке из става 1. овог члана, једном годишње, најкасније до 15. марта са стањем на дан 31. децембар претходне године.

Подаци из става 1. овог члана се дају у облику електронског документа, са електронским потписом даваоца информације.

Подаци из става 1. овог члана, представљају пословну тајну.

Министар ближе прописује облик обрасца, садржину и начин за доставу података из става 1. овог члана.

Интегрисани систем за праћење тржишта и трговине

Члан 49.

У Центру се води интегрисани систем за праћење тржишта и трговине (у даљем тексту: интегрисани систем), који садржи податке из члана 48. овог закона, као и друге податке које у свом раду прикупља и анализира Центар.

Подаци и извештаји из интегрисаног система се дају на захтев и по потребама државних органа, ради обликовања економске политике, разматрања и доношења мера развоја и заштите структуре тржишта, као и за друге потребе у складу са законом.

Подаци који се воде у интегрисаном систему за поједине трговце, имају својство службене тајне.

VI НЕПОШТЕНА ТРЖИШНА УТАКМИЦА

Забрана непоштене тржишне утакмице

Члан 50.

Непоштена тржишна утакмица (нелојална конкуренција) је радња трговца усмерена против другог трговца, односно конкурента, којом се крше кодекси пословног морала и добри пословни обичаји, и којом се наноси или може нанети штета другом трговцу (конкуренту), а нарочито:

- 1) оцрњивање конкурената путем изношења неистинитих и увредљивих тврдњи о другом трговцу;
- 2) изношењем података о другом трговцу или његовој роби или услузи, који су усмерени на нарушавање угледа и пословања тог трговца;
- 3) подражавањем конкуренције, путем продаје робе са ознакама, подацима или обликом којима се оправдано ствара забуна код потрошача у погледу извора, квалитета и других својстава те робе;
- 4) стицањем, коришћењем и одавањем пословне тајне без сагласности њеног имаоца, ради отежавања његовог положаја на тржишту;
- 5) обећање, односно давање поклона, имовинских или других погодности другим трговцима, како би се њиховом даваоцу обезбедила предност у односу на конкуренте.

Непоштена тржишна утакмица је забрањена.

Трговац који претрпи штету због радње непоштене тржишне утакмице, има право на накнаду те штете.

Недозвољена шпекулација

Члан 51.

Забрањене су радње трговца којима је циљ, односно непосредна последица значајан поремећај на тржишту, односно спречавање или отежавање спровођења прописаног ограничења обављања трговине из члана 45. овог закона, а нарочито прикривањем одређене робе, ограничавањем или обустављањем њене продаје, закључивањем привидних уговора о промету одређене робе којима се битно мења понуда или тражња и ниво цена на тржишту, или на други начин (недозвољена шпекулација).

Забрана пирамидалне трговине

Члан 52.

Забрањено је организовање, обављање, рекламирање и подстицање пирамидалне трговине.

Пирамидална трговина у смислу овог закона, представља трговину када се купцима омогућава куповина робе или услуге искључиво од лица укључених у ланац или мрежу препродаје робе или услуга (чланови мреже), организоване ради избегавања могућности купаца да на тржишту упореде особине предметне робе са особинама исте или сличне робе ван продајног ланца или мреже, чиме учесници ланца или мреже препродаје избегавају отворену тржишну утакмицу са трговцима ван ланца или мреже.

Пирамидална трговина се нарочито јавља када продавац условљава право купца да препродаје робу коју купи од њега:

1) обавезом плаћања чланрине или друге накнаде организатору мреже или другом члану мреже;

2) обавезом куповине исте или друге робе у количини или вредности за које продавац зна или мора знати да су неразумно високе;

3) обавезом налажења других лица која ће се бавити препродајом робе из понуде продавца, ако је право на награду за налажење тих лица условљено претходним плаћањем или давањем посебне накнаде продавцу;

4) одрицањем од права на повраћај купљене робе/услуга под разумним условима, иако је купцу могуће да их врати у стању у којим их је примио.

Условљавање из тачке 4) става 2. овог члана постојаће и када продавац пропусти да обавести купца о његовом праву на повраћај робе најкасније приликом закључења уговора о продаји.

Пирамидална трговина постоји и кад се, уместо уговора о продаји робе из става 1. овог члана, закључује један или више уговора о куповини или о размени робе, као и кад се закључује један или више уговора о пружању услуга, ако се закључују на начин из става 1. овог члана.

VII НАДЗОР

Појам

Члан 53.

Надзор над применом овог закона спроводи министарство надлежно за послове трговине, као и други државни органи у складу са својим делокругом уређеним посебним прописима.

Надзор над радом Центра у вршењу поверених послова врши министарство.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши тржишна инспекција.

У поступку примене овог закона, примењују се правила општег управног поступка, односно закона који уређује инспекцијски надзор, ако овим законом није другачије прописано.

Организација тржишне инспекције

Члан 54.

Тржишна инспекција је унутрашња јединица министарства надлежног за послове трговине, у чијем су саставу тржишни инспектори.

Тржишна инспекција обавља послове координације, односно размене података у вези са обављањем тржишног надзора.

Руководилац тржишне инспекције је Главни тржишни инспектор.

Овлашћења тржишног инспектора

Члан 55.

У вршењу инспекцијског надзора, тржишни инспектор има овлашћење да:

- 1) прегледа пословни простор, односно простор у којем се обавља трговинска делатност;
- 2) врши увид у пословне књиге, евиденције, исправе, електронске документе као и у другу документацију у вези са обављањем трговине;
- 3) врши копирање пословних књига, евиденција, исправа и електронских докумената, које су предмет надзора;
- 4) врши идентификацију лица која обављају трговинску делатност, путем увида у личну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 5) узима писмене и усмене изјаве лица која обављају трговинску делатност, односно сведока или других службених лица, као и да позива ова лица да дају изјаве, о питањима од значаја за предмет надзора;
- 6) фотографише, врши видео-снимање простора у којем се врши надзор, односно робе и других предмета који су предмет надзора;
- 7) врши преглед возила, у случају сазнања да је то возило у функцији обављања трговине;
- 8) узима узорке робе и других предмета;
- 9) врши прикупљање података релевантних за предмет надзора;
- 10) наложи извршење радњи пописа робе, односно евиденције промета;
- 11) захтева судски налог за претрес стамбеног или пратећег простора у случају сазнања да се у том простору обавља трговина;
- 12) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процесни да је то потребно према приликама одређеног случаја;
- 13) предузима друге радње у складу са законом.

Под пословним простором из става 1. тачка 1) овог члана, сматра се и стан, пратећа просторија или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима који уређују посебне делатности.

Дужности тржишног инспектора

Члан 56.

У вршењу инспекцијског надзора, тржишни инспектор је дужан да:

- 1) обавља надзор савесно и пажљиво, настојећи да не нанесе штету субјекту надзора ван циља надзора;

2) поднесе пријаву надлежном органу, односно захтев за покретање прекршајног поступка, за кажњиве радње, односно прекршаје прописане овим законом;

3) податке у вези пословања субјекта надзора, до којих је дошао у инспекцијском надзору чува као службену тајну;

4) пре почетка обављања радњи у контроли, предочи службену легитимацију, као и службени налог за предузимање контроле;

5) поступа професионално, у складу са кодексом понашања државних службеника, са уважавањем и поштовањем према лицима која се појављују у поступку инспекцијског надзора, као и да поштује начело сразмерности у погледу начина предузимања радњи у поступку.

6) обавља радње у надзору, а нарочито контроли код субјекта надзора, тако да се сметње у обављању пословања сведу да нужну меру.

Повреда дужности тржишног инспектора, прописаних овим и посебним законом, представља тежу повреду дужности у смислу дисциплинске одговорности.

Праћење примене прописа

Члан 57.

Тржишни инспектор прати примену прописа из области промета робе и услуга, и има овлашћење да иницира промене одређених прописа, односно доношење нових, ради уређења одређених питања уочених у пракси инспекцијског надзора.

Главни тржишни инспектор се стара о прикупљању, анализи и поступању на основу иницијатива из става 1. овог члана.

Мере у поступку инспекцијског надзора

Члан 58.

У вршењу инспекцијског надзора, у случају утврђивања повреде закона, тржишни инспектор је овлашћен да решењем изрекне следеће мере:

- 1) отклањања утврђене неправилности;
- 2) привременог затварања продајног објекта;
- 3) привремене забране обављања одређене трговине;
- 4) забране промета одређене робе, односно вршења одређене услуге;
- 5) одузимања робе.

Трошкови везани за спровођење прописаних мера падају на терет лица против којег је мера одређена.

Отклањање неправилности

Члан 59.

У случају утврђивања повреде закона, тржишни инспектор ће наложити отклањање утврђене повреде, са примереним роком за поступање по том налогу, који не може бити краћи од три дана нити дужи од два месеца, осим ако

је за одређену неправилност или повреду закона овим или посебним законом другачије прописано.

Изузетно, ако је утврђена неправилност мањег значаја, може се наложити њено отклањање до следеће контроле, која се у том случају спроводи у року од шест месеци.

Мера отклањања неправилности не искључује истовремену примену других мера прописаних законом.

Привремено затварање продајног објекта

Члан 60.

Тржишни инспектор ће изрећи меру привременог затварања пословног простора:

1) ако продајни објекат не испуњава прописане услове за трговину која се у њему обавља;

2) ако не испуњава посебан услов за одређене трговинске формате из чл. 45;

3) ако се не поступи по налогу за отклањање неправилности из чл. 59, у остављеном року, у односу на продајни објекат у којем су утврђене те неправилности;

4) ако не постоји стварна могућност за обављање контроле у том објекту, односно ако тржишни инспектор буде спречен или онемогућен да преузме контролу.

Привремено затварање продајног објекта се одређује до отклањања утврђене неправилности, односно до спровођења контроле у смислу става 1. тачке 3) овог члана, а најдуже до шест месеци.

Мера из овог члана се спроводи затварањем продајног објекта, истицањем решења којим је одређена мера и запечаћењем улаза у тај објекат.

Привремена забрана обављања трговине ван продајног објекта

Члан 61.

Тржишни инспектор ће изрећи меру привремене забране обављања трговине ван продајног објекта ако се утврди повреда прописаних услова.

Забрана из става 1. овог члана може да се односи на одређени облик трговине ван продајног објекта, одређену врсту робе, подручје, лица која обављају трговину, односно друге услове у погледу којих је утврђена повреда овог закона.

Мера из овог члана се одређује у трајању до испуњења прописаних услова, а најдуже шест месеци.

Забрана промета одређене робе, односно вршења одређене услуге

Члан 62.

Тржишни инспектор ће изрећи меру забране промета одређене робе, ако се утврди да не испуњава прописане услове за стављање у промет.

Забрана из става 1. се спроводи давањем налога за повлачење из промета, забране стављања у промет, укључујући нуђење, излагање, испоручивање и чињење доступним, односно на други начин којим се онемогућава промет робе која је предмет забране.

Роба која је предмет забране може бити одређена по врсти, серији, комаду, количини, односно на други начин идентификације робе која не испуњава прописане услове за стављање у промет.

Одузимање робе

Члан 63.

Тржишни инспектор ће одузети робу лицу:

- 1) које затекне у обављању трговине, а које нема својство трговца у смислу овог закона;
- 2) ако поступи супротно мери привременог затварања продајног објекта, у погледу робе која буде затечена у том продајном објекту (чл. 60);
- 3) које обавља трговину ван продајног објекта, супротно мери привремене забране обављања трговине ван продајног објекта (чл. 61);
- 4) ако поступи супротно мери забране промета одређене робе, у погледу робе која је била предмет забране (чл. 62).

Предмет мере одузимања из овог члана је роба која се затекне на месту и у време обављања контроле, и то роба која је стављена у промет, односно припремљена ради стављања у промет (ускладиштена, спремљена и сл.), која се налази у поседу лица из става 1. овог члана, без обзира на податке о својини на тој роби и друге податке из исправа које прате робу.

Приликом одузимања робе, издаје се посебна потврда са подацима о врсти и количини одузете робе.

Продаја одузете робе

Члан 64.

Одузета роба се продаје по коначности решења о одузимању, јавним надметањем.

Ако се проценом стручног проценитеља утврди да трошкови складиштења, односно држања и чувања одређене одузете робе, у времену редовно потребном за спровођење продаје јавним надметањем, превазилизу процењени приход од продаје, као и у случају робе која је подложна кварењу, односно робе чији би рок употребе истекао до окончања поступка продаје јавним надметањем, спроводи се непосредном погодбом, на основу јавног позива за стављање понуда.

Јавни позив из става 2. овог члана се може објавити и на интернет страни министарства.

Средства остварена продајом одузете робе, по одбитку трошкова, уплаћују се у буџет.

Уништавање одузете робе

Члан 65.

Одузета роба чија продаја није могућа, односно чије је уништавање предвиђено посебним прописима, уништава се на начин и под условима који омогућавају ефикасност и безбедност поступања, по коначности решења о одузимању.

Министар може да пропише ближе услове из става 1. овог члана у погледу начина уништавања одређене врсте одузете робе.

Трошкове уништавања робе сноси лице којем је та роба одузета.

Измена и престанак мере

Члан 66.

Решење о изрицању мере у поступку инспекцијског надзора се мења, односно укида ако се утврди да су измењени, односно отклоњени разлози за доношење решења, а на основу захтева лица против којег је одређена мера.

У прилогу захтева из става 1. овог члана, достављају се докази, односно предлог доказа о измени, односно престанку разлога за изрицање мере.

На основу захтева из става 1. овог члана, доноси се решење о измени, односно укидању решења о изрицању мере, или закључак о одбијању захтева.

Ако се акт из става 3. овог члана не донесе и не достави подносиоцу захтева у року од 30 дана од дана његовог подношења, сматра се да је захтев усвојен и да је донето решење у складу са тим захтевом.

Решење о изрицању мере престаје да важи по снази закона, протеклом најдужег законског рока за одређену меру.

Покретање поступка инспекцијског надзора

Члан 67.

Инспекцијски надзор у смислу овог закона врши се по службеној дужности, и започиње предузимањем прве радње тржишног инспектора у поступку инспекцијског надзора.

Пријаве повреде закона, односно друге информације, дојаве, поднесци и захтеви поднети ради предузимања инспекцијског надзора, имају дејство иницијативе за покретање поступка, а подносиоци тих иницијатива, немају својство странке у поступку који се може покренути на основу те иницијативе.

Контрола се врши на основу службеног налога овлашћеног лица, који нарочито садржи време, односно период контроле, као и ближе подручје, циљ и круг субјекта контроле.

Записник

Члан 68.

О свим радњама у поступку инспекцијског надзора од значаја за утврђивање чињеничног стања, тржишни инспектор саставља записник. Записник се води у писаном, односно електронском облику.

Изјаве лица у поступку инспекцијског надзора, као и примедбе на садржину записника, дају се у посебном документу, и потписују од стране даваоца изјаве и инспектора.

О питањима која нису од непосредног значаја за утврђивање чињеничног стања, тржишни инспектор саставља службену белешку.

Копија записника се издаје на захтев странке, у року од три дана од дана радње у поступку.

Дигитализација списка предмета

Члан 69.

Списи предмета инспекцијског надзора, као и поједине исправе у списима (записник, изјаве, копије документације која је предмет надзора и сл.) могу да се воде у облику електронског документа у складу са законом који уређује електронски документ.

Обезбеђење доказа

Члан 70.

Ради обезбеђења доказа, тржишни инспектор може привремено одузети одређене предмете (ствари, опрему, исправе и сл.), који су у непосредној вези са утврђивањем чињеничног стања у поступку инспекцијског надзора, и то до извођења доказа на основу одузетог предмета, а најдуже до окончања поступка. О обезбеђењу доказа доноси се закључак, против којег је допуштена посебна жалба која не прекида ток поступка.

Рок за доношење решења

Члан 71.

Ако утврди повреду закона, тржишни инспектор ће донети и доставити решење у складу својим овлашћењем, у року од пет дана од дана предузимања, односно окончања контроле.

Ако не утврди повреду закона, односно утврди пропусте изузетно малог значаја, тржишни инспектор ће донети закључак о обустави поступка, у року из става 1. овог члана.

Тржишни инспектор може у време и на месту контроле, донети привремено решење, које се укида решењем, односно престаје да важи протеклом рока за доношење решења из става 1. овог члана.

Против привременог решења није дозвољена посебна жалба.

Жалба

Члан 72.

Против решења тржишног инспектора допуштена је жалба у року од осам дана од дана пријема.

По жалби против решења тржишни инспектора решава министар.

Решење министра је коначно у управном поступку, и против њега може да се покрене управни спор.

Жалба не одлаже извршење.

Накнада штете

Члан 73.

Трговац има право на накнаду штете у случају поништавања решења којим је одређена мера, у висини стварне штете, као и трошкова спровођења мере.

Захтев за накнаду штете се може поднети министарству, ради вансудског поравнања.

По захтеву из става 2. овог члана, министарство је дужно да се изјасни у року од 60 дана од дана пријема.

Вансудско поравнање по захтеву из става 2. овог члана, може се закључити на основу процене стручног проценитеља и уз сагласност републичког јавног правобраниоца.

VIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

Новчаном казном од 100.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) обавља даљинску трговину на мало супротно одредби члана 17. овог закона;
- 2) обавља трговину личним нуђењем супротно одребама чл. 18, 19 и чл 20. ст. 3. овог закона;
- 3) обавља осталу трговину на мало ван продајног објекта, на месту које није одређено или одобрено актом надлежног органа локалне самоуправе (чл. 20. ст. 2);
- 4) обавља делатност робне берзе, сајма, организатора осталих привредних изложби и традиционалних манифестација, пијаце, велетржнице, јавног недметања или аукцијске куће, супротно чл. 20 до 28. овог закона;
- 5) не поседује одговарајуће исправе које прате робу на прописан начин (чл. 35);
- 6) не води евиденцију промета, или не води потпуну евиденцију на прописан начин (чл. 37);
- 7) обавља трговину пољопривредним производима и домаћим животињама супротно прописаним условима (чл. 38);
- 8) употребљава државна обележја и посебне ознаке супротно чл. 39 овог закона;
- 9) не истакне цене или не истакне цене на прописан начин (чл. 41);
- 10) не истакне пословно име или не истакне основне податке о продајном објекту (чл. 42);
- 11) ако не истакне радно време или се не придржава означеног радног времена, односно ако радно време одреди супротно оквирном радном времену или не пријави надлежном органу локалне самоуправе (чл. 43);
- 12) ако нуди робу, односно услуге са нарочитим продајним подстицајима супротно чл. 44. овог закона;
- 13) не поштује привремене мере заштите тржишта у складу са чл. 46. овог закона;

14) не достави податке са садржајем, на начин и у року из чл. 48. овог закона;

15) ако обавља недозвољену шпекулацију (чл. 51);

16) ако организује, обавља, рекламира и подстиче пирамидалну трговину (чл. 52).

За радње из става 1. казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000,00 до 150.000,00 динара.

Уз прекршајну казну из става 1. овог члана, правном лицу се може изрећи и заштитна мера обављања одређене делатности у трајању од шест месеци до две године, као и заштитна мера јавног објављивања пресуде.

Уз прекршајну казну из става 2. овог члана, одговорном лицу у правном лицу може се изрећи заштитна мера забране да врши одређене послове у трајању од три месеца до једне године.

Члан 74.

Новчаном казном од 10.000,00 до 500.000,00 динара казниће се предузетник за радње из члана 74. ст. 1. овог закона.

Уз прекршајну казну из става 1. овог члана, предузетнику се може изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до две године.

Члан 75.

Новчаном казном од 5.000,00 до 150.000,00 динара казниће се физичко лице ако:

- 1) обавља промет робе/услуга, а нема својство трговца (чл. 11 и чл. 30.);
- 2) обавља трговину личним нуђењем супротно чл. 19. овог закона;
- 3) за радње из чл. 74. ст. 1. овог закона.

Уз прекршајну казну из става 1. овог члана, физичком лицу се може изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до две године.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) Закон о трговини („Службени лист СРЈ“ бр. 32/93, 50/93, 41/94, 29/96 и 37/2002 – др. закон и „Службени гласник РС“ бр. 101/2005 – др. закон и 85/2005 – др. закон);

2) Закон о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору („Службени гласник РС“ бр. 39/96, 20/97, 46/98, 34/2001 – др. закона, 80/2002 – др. закон и 101/2005 – др. закон);

3) Закон о ценама („Службени гласник РС“ бр. 79/2005).

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се подзаконски акти донети до дана ступања на снагу овог закона, осим одредаба које су у супротности са овим законом.

Члан 77.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењиваће се почев од 1.01.2011. године.